

Súd: Okresný súd Zvolen
Spisová značka: 6C/7/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6719201239
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 02. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Janette Nôtová
ECLI: ECLI:SK:OSZV:2022:6719201239.8

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Zvolen v konaní pred sudkyňou Mgr. Janette Nôtovou, v právnej veci žalobcu: I. I., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom U.Š. XXD, XXX XX H., t. času v ÚVTOS, občan SR, právne zast. AK Advokátska kancelária MARCEL BIZNÁR, s. r. o., so sídlom Bajkalská 31, 821 05 Bratislava, IČO: 36 868 221, proti žalovanému Slovenská republika - Generálna prokuratúra Slovenskej republiky, so sídlom Štúrova 2, 812 85 Bratislava, o náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím, takto

rozhodol:

I/ Žaloba žalobcu o náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 3.300,-- Eur sa **z a - m i e t a**.

II/ Žiadna zo strán **n e m á** právo na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobca podal na Okresnom súde Bratislava I dňa 26. 11. 2018 žalobu, ktorou sa domáhal náhrady škody, ktorá mu mala byť spôsobená nezákonným rozhodnutím v trestnom konaní. Na námietku žalovaného bola vec odstúpená tunajšiemu súdu ako súdu miestne príslušnému dňa 11. 03. 2019.

2. Tunajší súd o žalobe žalobcu rozhodol v poradí prvým rozsudkom dňa 07. 11. 2019 tak, že žalobcovi priznal titulom náhrady škody sumu 2.465,-- Eur s príslušenstvom (I. výrok), žalobu v časti nemajetkovej ujmy zamietol (II. výrok) a o trovách konania rozhodol tak, že žiadna sporová strana nemá právo na náhradu trov konania (III. výrok). Žalobcovi bol priznaný nárok na náhradu škody titulom trov obhajoby v trestnom konaní, ktorý nárok súd považoval za dôvodný a preukázaný. Časť nároku žalobcu na náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 3.300,-- Eur súd považoval za nedôvodnú a nepreukázanú. Na odvolanie žalobcu proti druhému a tretiemu výroku rozsudku odvolací súd uznesením č. k. 16Co/14/2020-37 zo dňa 26. 05. 2021 zrušil rozsudok okresného súdu vo výrokoch II/ a III/ a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Vo vzťahu k výroku, ktorým bola žalovanej uložená povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 2.465,-- Eur s prísl., bol rozsudok okresného súdu nedotknutý. Vo výroku I/ tak rozsudok súdu I. stupňa nadobudol právoplatnosť dňa 21. 02. 2020 v spojení s opravným uznesením zo dňa 28. 01. 2019. Odvolací súd vytkol prvostupňovému súdu, že napadnutý rozsudok je nepreskúmateľný pre nedostatok dôvodov ohľadne skutkových a právnych zistení a pre nesúlad záverov s vykonaným dokazovaním. V ďalšom bolo uložené okresnému súdu urobiť skutkový záver o tom, či žalobca preukázal príčinnú súvislosť medzi nezákonným rozhodnutím a nemajetkovou ujmovou, t. j. základ nároku. Ak bude základ nároku preukázaný, súd sa bude zaoberať výškou peňažného odškodnenia. Bolo uložené súdu vyhodnotiť skutkové tvrdenia uvádzané v rozhodnutí sp.zn.1T/59/2016 na strane 8, ako aj tvrdenia žalobcu uvádzané v článku 4 ods.6 žaloby.

3. Predmetom konania na tunajšom súde tak zostal nárok žalobcu na náhradu nemajetkovej ujmy v sume 3.300,-- Eur. Súd na pojednávaní doplnil dokazovanie oboznámením listinných dokladov a zistil vo vzťahu k nemajetkovej ujme nasledujúci skutkový a právny stav.

4. V podanej žalobe žalobca odôvodňoval uplatnenie náhrady nemajetkovej ujmy z dôvodu, že zásah môže predstavovať aj rôzne negatívne následky do osobnostnej integrity poškodeného vplyvajúce na jeho česť, vážnosť, povest', doterajší súkromný a pracovný život, rodinné vzťahy, spoločenské postavenie a podobne. Náhrada nemajetkovej ujmy predstavuje spravodlivé usporiadanie vzťahov a dosiahnutie adekvátnej nápravy a primeranej satisfakcie za porušenie základných práv a princípov právneho štátu. Žalobca požadoval za každý mesiac nezákonného trestného stíhania náhradu vo výške 100,-- Eur spolu 3.300,-- Eur. Poukázal na to, že trestné stíhanie jeho osoby hlboko zasiahlo do jeho súkromia, občianskej cti a ľudskej dôstojnosti. Došlo k zásahu do jeho základných ľudských práv a slobôd, kládli sa mu za vinu skutky, ktoré spoločnosť považuje za najzávažnejšie formy protispoločenského konania. Tento nárok žalobca považuje za primeraný aj preto, lebo na základe tohto nezákonného trestného stíhania bol žalobca nezákonne vzatý do väzby na 2 týždne v júli roku 2015, čo bolo aj medializované. Výška uplatňovanej náhrady je primeraná v porovnaní s často medializovanými informáciami o výške korekcií a vrátení prostriedkov do fondov EÚ za pochybenia vo verejných obstarávaníach. Žalobca poukázal, že ako nezákonne obvinený, každý deň počas rokov 2015 až 2018 žil s vedomím, že je z dôvodu prebiehajúceho trestného stíhania negatívne vnímaný zo strany svojho okolia a bol v neistote, či bude potrestaný za skutky, ktoré neboli trestnými činmi. Trestné stíhanie predstavovalo negatívny zásah do jeho psychického a rodinného života, počas doby trestného stíhania bol žalobca a jeho najbližšia rodina v strachu a obavách ako konečné rozhodnutie ovplyvní jeho ďalší život. V dôsledku nezákonného trestného stíhania mu vznikali rodinné problémy. Komparatívne žalobca poukázal na rozsudok Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 6Co/589/2015 z 13. 06. 2016, v ktorom bola potvrdená náhrada nemajetkovej ujmy vo výške 4.000,-- Eur ako primeraná z dôvodu trestného stíhania, ktoré prebiehalo dva roky a nedošlo k pozbaveniu osobnej slobody a tiež k úplne závažným následkom, nedošlo k vzatiu osoby do nezákonnej väzby v inom konaní na podklade iného nezákonného trestného stíhania a nedošlo k medializácii osoby. V písomnom vyjadrení doručené súdu 11. 04. 2019 k nárokovanej nemajetkovej ujme žalobca dodal, že nikdy nebol odsúdený, nemá záznam v registri trestov. Veľmi ťažko niesol viac ročnú účelovú kriminalizáciu svojej osoby, čo bolo ťažké obdobie aj pre jeho rodinu. Žalobca má tri deti, z toho dve maloleté, pričom trestné stíhanie zhoršovalo jeho rodinné vzťahy. K právnomu posúdeniu nemajetkovej ujmy žalobca poukázal na ustanovenie § 17 ods.2 zákona č. 514/2003 Z. z., ktorý jednoznačne priznáva nárok na náhradu nemajetkovej ujmy až v tom momente, kedy samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadosťučinením a to iba v tom prípade, ak vzniknutú ujmu nie je možné uspokojiť inak, t. j. po zvážení ostatných satisfakčných prostriedkov. Žalobca poukázal na rozsudok Krajského súdu Bratislava sp. zn. 6Co/589/2015, v zmysle ktorého každý, proti komu sa vedie trestné konanie, sa považuje za nevinného, kým súd nevysloví právoplatným odsudzujúcim rozsudkom jeho vinu. V ostatných prípadoch je trestné stíhanie vedené proti osobe, ktorá sa za nevinnú po celý čas považuje a nevinnou aj je. Nevinný sa vnútorne ťažko vyrovnáva so vznesením obvinenia a hrozbou trestu, ako i vykonávaním úkonov trestného konania. Jeho prežívanie je zvýraznené neúspechom podávaných sťažností, trestné stíhanie vníma ako prejav arogancie moci. Za spôsobenú škodu očakáva náhradu a za nemajetkovú ujmu satisfakciu. Štát je povinný reparaovať nevinnému všetky následky spôsobené trestným stíhaním a nahradiť mu nielen vzniknutú škodu, ale aj nemajetkovú ujmu. Žalobca poukázal aj na závery Ústavného súdu ČR v Náleze sp. zn. 4US 428/2005, ktorý uviedol, že samotné trestné stíhanie je spôsobilé vyvolať dokonca vznik nemateriálnej ujmy. Obdobne tak konštatoval aj Krajský súd Trenčín rozsudkom sp. zn. 5Co/104/2018. Žalobca zdôraznil, že samotný fakt trestného stíhania bolo viac ročnou psychickou záťažou, výrazne zasahovalo do súkromného a osobného života žalobcu, do jeho cti a dobrej povesti, s poukazom na celkovú dĺžku trestného stíhania. Potreba odškodniť žalobcu za viac ročné morálne poškodenie jeho osoby v dôsledku viac ročného trestného stíhania so zhoršením kvality jeho života počas doby trestného stíhania umožňuje priznať mu náhradu nemajetkovej ujmy v zmysle žaloby.

5. Vo vzťahu k nároku žalobcu na náhradu nemajetkovej ujmy žalovaný namietal, že zo žaloby nie je zistiteľné, akým spôsobom a na základe čoho žalobca dospel k záveru, že by mu vznikla nemajetková ujma práve v uplatnenej výške. Žalovaný poukázal na to, že prípravné konanie, v ktorom vykonával prokurátor dozor, trvalo od 11. 06. 2015 do 26. 04. 2016, následne v konaní pred súdom je prokurátor podľa § 10 ods.1 Tr. poriadku len stranou v konaní rovnako ako obžalovaný. Uplatňovanie náhrady nemajetkovej ujmy za každý mesiac trestného stíhania až do 06. 03. 2018 vo výške 100,-- Eur mesačne od žalovaného, tak považuje za nenáležitú. Vo väzbe od 08. 07. do 23. 07. 2015 bol žalobca v inej trestnej veci a proti žalobcovi bolo, aj je vedených niekoľko ďalších iných trestných konaní. Nemajetkovú ujmu nestačí len tvrdiť, ale jej vznik a výška musia byť preukázané. Žalobca nepreukázal, že by mu

vôbec nejaká nemajetková ujma vznikla a už vôbec nie, že by mu vznikla v priamej príčinnej súvislosti s daným trestným konaním. Článok, na ktorý vo svojej žalobe poukazuje, sa týka inej trestnej veci, v ktorej bol žalobca aj vo väzbe. Žalobca k vzniku nemajetkovej ujmy a jej výške k žalobe nepredložil žiaden relevantný dôkaz.

6. Na pojednávaní dňa 03. 10. 2019 žalobca vypovedal, že 33 mesiacov bol perzekvovaný nezákonnou obžalobou a vykonštruovaným trestným konaním zo strany prokuratúry vo Zvolene. Jednalo sa o dva prípady v súvislosti s X. a druhý s R., ktoré boli zlúčené do jedného. Žalobca len poslal list, v ktorom žiadal prešetriť, či náhodou konaním týchto osôb nedošlo k trestnému činu. Následne na to bol obvinený a perzekvovaný. Dokonca bolo toto trestné stíhanie zneužitie v inej trestnej veci, ktorá bola tiež nezákonná, a v ktorej bol oslobodený, že ho dostali do väzby. Žalobca uviedol, že vznesené obvinenie nepriaznivo zasiahlo do jeho života, zle to na neho psychicky vplývalo. Bežne mu manželka pri rôznych príležitostiach vyčítala, že čo sa stalo, do čoho sa namočil a podobne. Rovnako sa ho vypytovala jeho sestra, jeho matka, ako to vlastne bolo a čo sa deje. Keď aj povie svojim blízkym, že bol za to oslobodený, sarkasticky mu odpovedia: „no, ale bol si obvinený.“ Ostatní sa mu zasa smiali, že mu bolo vznesené obvinenie za situáciu, že on poslal list, v ktorom opísal určité skutočnosti prokuratúre, aby sa tým zaoberala. Takéto poznámky sú na bežnom poriadku pri stretnutí s priateľmi, na futbale, keď si išli spolu zahrať. Vždy sa snažil zdôvodňovať, ako k tomu všetkému došlo, a že obvinenie bolo nedôvodné, lebo bol oslobodený spod žaloby, ale niektorí to nechápu, ako sa to mohlo udiať a stále pokračujú s poznámkami na jeho osobu.

7. Na pojednávaní žalovaný zotrval na svojej námietke, že žalobca nepreukázal príčinnú súvislosť medzi nezákonným rozhodnutím a tvrdenou ujmom na jeho strane. Poukázal najmä na to, že v čase trestného stíhania, ktoré je predmetom tohto konania, prebiehalo niekoľko ďalších trestných stíhaní voči žalobcovi za ďaleko závažnejšie trestné činy, žalobca tak nepreukázal naplnenie znakov v zmysle § 17 zákonnej úpravy a žiadal v tejto časti žalobu žalobcu zamietnuť. Žalovaný zdôraznil, že trestné stíhanie v iných veciach sa týkali oveľa závažnejších trestných činov - zločinu, či obzvlášť závažného zločinu, za ktorý bol vynesenej aj odsudzujúci rozsudok. Žalobca nijako nešpecifikoval, prečo práve v súvislosti s tu žalovaným trestným stíhaním mu mala vzniknúť ujma, tak ako ju uvádzal, či už vplyv na rodinu, priateľov a podobne. Je nelogické, aby ujma, ktorú si uplatňoval v tomto konaní bola v spojitosti práve s týmto trestným stíhaním. Väzba, ktorú spomínal v žalobe bola realizovaná v inej trestnej veci, hoci v čase trestného stíhania, ktoré je posudzované v tomto konaní.

8. Uznesením vyšetrovateľa Odboru kriminálnej polície, Okresného riaditeľstva PZ vo Zvolene, ČVS: ORP-506/1-VYS-ZV-2014 zo dňa 11. júna 2015 bolo žalobcovi vznesené obvinenie za prečin krivého obvinenia podľa § 345 Trestného zákona a prečin ohovárania podľa § 373 Trestného zákona pre skutok, na základe ktorého žalobca zaslal list zo dňa 02. 05. 2014 na OP Zvolen a list zo dňa 02. 05. 2015 na SAK, v ktorom popisoval konanie N.. B. X.. Uznesením vyšetrovateľa Odboru kriminálnej polície Okresného riaditeľstva PZ (ďalej len „OKP OR PZ“) vo Zvolene, vydaným pod ČVS: ORP-660/1-VYS-ZV-201 zo dňa 11. júna 2015 bolo žalobcovi vznesené obvinenie za prečin krivého obvinenia podľa § 345 Trestného zákona a prečin ohovárania podľa § 373 Trestného zákona pre skutok, na základe ktorého žalobca zaslal list zo dňa 02. 05. 2014 na OP Zvolen, v ktorom popisoval konanie D. R.. Príslušné orgány žiadali o preverenie uvádzaných skutočností. Sťažnosti žalobcu proti uvedeným uzneseniam boli podľa § 193 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku ako nedôvodné zamietnuté uznesením Okresnej prokuratúry Zvolen pod sp. zn.: 2 Pv 18/15/6611-25 a 2 Pv 91/15/6611-3 - obe zo dňa 09. júla 2015. Neskôr boli samostatné prípravné konania vedené pod ORP-506/1-VYS-ZV-2014 a pod ČVS: ORP-660/1-VYS-ZV-2014 uznesením vyšetrovateľa zo dňa 15. júla 2015 vydaným pod ČVS: ORP-506/1-VYS-ZV-2014 spojené na spoločné konanie. Prokurátor Okresnej prokuratúry Zvolen dňa 26. 04. 2016 podal na Okresný súd Zvolen proti žalobcovi obžalobu, o ktorej súd rozhodol rozsudkom sp. zn.: 1T/59/2017 zo dňa 10. mája 2017 tak, že v celom rozsahu podľa § 285 písm. b) Trestného poriadku bol žalobca spod obžaloby oslobodený, pretože skutok, pre ktorý sa trestné konanie viedlo, nie je trestným činom. Na odvolanie prokurátora (aj poškodených - N.. B. X. a D. R.) Krajský súd Banská Bystrica uznesením zo dňa 06. marca 2018 v konaní vedenom pod sp. zn. 5To/93/2017 odvolanie okresného prokurátora, ako aj odvolanie N.. X. Z. R. v celom rozsahu zamietol.

9. Podľa článku vytlačeného z internetovej stránky zo dňa 27. 07. 2015 (<<https://dennik.hnonline.sk/slovensko/581926-mafian-na-slobode>>) sa okrem iného uvádza: „Štátu má dlhovať 890 tisíc Eur. Aj so svojim komplicom je totiž podozrivý z daňového úniku pri prevode nehnuteľnosti za 1,8 milióna Eur.

Za to im hrozí až osem rokov vo väzení. W. N., ktorý býva označovaný za bossa jednej z najstarších bratislavských skupín N., a I. M. sú však - ani nie dva týždne po ich zadržaní - opäť na slobode. Krajský súd v Bratislave prepustil z väzby obvinené osoby, nakoľko podľa senátu nie sú u obvinených naplnené ako formálne, tak ani hmotnoprávne dôvody väzby... " V ďalšom článku popisuje konanie v súvislosti s prevodom vlastníctva nehnuteľnosti a následným podaním daňového priznania označených osôb.

10. Na základe dôkazov, ktoré súd zabezpečil vlastnou cestou k osobe žalobcu, bolo zistené:

11. Podľa správy miestneho úradu - I. Č. H. - T. I. zo 04. 11. 2021 k osobe žalobcu nebolo zistené konanie pre porušovanie právnych predpisov, ani žiaden podnet alebo sťažnosť. Iné poznatky k menovanej osobe známe nie sú. Podľa správy Obecného úradu Á. zo dňa 08. 11. 2021 žalobca v katastri Á. predal nehnuteľnosť v marci 2018 a odvtedy sa v obci nezdržiava, ani nie sú o ňom žiadne informácie.

12. Podľa lustrácie v sociálnej poisťovni, žalobca pracoval na dohodu o pracovnej činnosti od roku 2015 v spoločnosti LIMOUSINE SERVICE s. r. o. Bratislava do roku 2017, následne na dohodu o pracovnej činnosti so spoločnosťou SIZUMARO s. r. o. do marca 2018, následne je evidovaný ako zamestnanec spoločnosti MP 44 s. r. o. Bratislava až doposiaľ. Podľa výpisu z Obchodného registra spoločnosti MP 44 s. r. o., je žalobca od 01. 09. 2017 jediným spoločníkom a konateľom tejto spoločnosti.

13. Podľa centrálnej evidencie správnych deliktov a priestupkov má žalobca od roku 2016 až doposiaľ niekoľko opakovaných záznamov za priestupky na úseku dopravy. Podľa odpisu registra trestov žalobca nemá žiaden záznam.

14. Podľa uznesenia Okresného súdu Bratislava I č. k. (8Tk) 2Tk/1/2019-5289 zo dňa 01. 12. 2021 bolo rozhodnuté vo veci obžalovaných, okrem iného aj žalobcu, o zastavení trestného stíhania z dôvodu, že tak ustanovuje medzinárodná zmluva. V dôvodoch rozhodnutia bolo poukázané, že na obžalovaných bola podaná dňa 19. 07. 2012 obžaloba pre pokračovací trestný čin podvodu podľa § 250 ods.1, 3 Tr. zákona, pokračovací trestný čin porušovania povinností pri správe cudzieho majetku podľa § 255 ods.1, 3 Tr. zákona v časti v štádiu pokusu podľa § 8 ods.1 Tr. zákona účinného v čase spáchania skutku a to za skutky okrem iných z júla 2008 a mája 2009, kde ako poškodený vystupoval D. R.. Zastavenie trestného stíhania bolo odôvodnené neprimeranou dĺžkou trestného konania, kedy od vznesenia obžalovaných ku dňu rozhodnutia uplynulo vyše 11 rokov a to s poukazom aj na nález Ústavného súdu SR č. k. 1US/32/2020 zo dňa 09. 06. 2020, v ktorom sa Ústavný súd zaoberal uvedeným trestným stíhaním. Uvedeným rozhodnutím došlo k naplneniu ochrany základných práv a slobôd (prerokovanie vecí bez zbytočných prieťahov), ktoré zaručuje Ústava SR a Európsky dohovor o ľudských právach (článok 6 ods. 1).

15. Rozsudkom Okresného súdu Nitra sp. zn. 6Tk/2/2018 zo dňa 26. 04. 2021 v spojení s uznesením Krajského súdu v Nitre sp. zn. 2Tos/3/2020 zo dňa 20. 01. 2020, právoplatné dňa 24. 11. 2021 bolo rozhodnuté, že žalobca ako obžalovaný (spolu s ďalšími obžalovanými) bol uznaný vinným zo zločinu daňového podvodu podľa § 277a ods.1, ods.2 písm. c/, ods.3 písm. a/ Tr. zákona, na tom skutkovom základe, že ako konateľ obchodných spoločností v roku 2013 sa dopustil tam popísaného konania na úseku daní. Za to bol odsúdený na nepodmienečný trest odňatia slobody v trvaní 8 rokov so zaradením do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s minimálnym stupňom stráženia a zároveň mu bol uložený trest zákazu činnosti v súvislosti s podnikaním na dobu 8 rokov. K tomu právny zástupca žalobcu potvrdil, že v tejto veci je žalobca aktuálne vo výkone trestu, avšak vo veci boli podané mimoriadne opravné prostriedky.

16. Z evidencie trestných stíhaní bolo zistené, že voči žalobcovi sa viedlo viacero trestných stíhaní:

- 1) za skutok z 4/1996 pre trestný čin sprenevery podľa § 248 ods.1 Tr. zákona, ktoré skončilo oslobodzujúcim rozsudkom (právoplatne 04. 07. 2007),
- 2) trestné stíhanie, ktoré je predmetom posudzovania v tu prejednávanej veci,
- 3) pre skutok z 01. 07. 2008, za ktoré bolo žalobcovi vznesené obvinenie dňa 11. 10. 2010 pre trestný čin hrubého nátlaku podľa § 190 ods.1, 3 písm. a/ Tr. zákona a trestný čin vydierania podľa § 189 ods.1, ods.3 písm. b/ Tr. zákona, ku ktorému bolo neskôr pripojené trestné stíhanie vo veci skutku zo dňa 01. 01. 2009, za ktoré bolo vznesené obvinenie dňa 09. 07. 2015 pre trestný čin porušovania povinností pri správe cudzieho majetku podľa § 237 ods.1 ods.4 písm. a/ Tr. zákona, za ktoré skutky bola podaná

obžaloba na súde v júli 2012, a ktoré konanie bolo napokon skončené zastavením trestného stíhania vyššie citovaným uznesením Okresného súdu Bratislava I č. k. 2Tk/1/2019,

4) skutok zo dňa 01. 06. 2013, za ktorý bolo vznesené obvinenie dňa 22. 05. 2014 pre trestný čin daňového podvodu podľa § 277a ods.1, ods.2 písm. c/, ods.3 písm. a/ Tr. zákona, 6/2018 podaná obžaloba na súde, vo veci vynesený právoplatný odsudzujúci rozsudok Okresným súdom Nitra sp. zn. 6Tk/2/2018.

17.1 Podľa čl. 46 ods. 3 Ústavy SR, každý má právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím súdu, iného štátneho orgánu či orgánu verejnej správy alebo nesprávnym úradným postupom.

17.2 Podľa § 3 ods. 1 písm. a/ zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci (ďalej len „ZZŠ“) štát zodpovedá za podmienok ustanovených týmto zákonom za škodu, ktorá bola spôsobená orgánmi verejnej moci, okrem tretej časti toho zákona, pri výkone verejnej moci nezákonným rozhodnutím. Podľa ods. 2, zodpovednosti podľa odseku 1 sa nemožno zbaviť.

17.3 Podľa § 5 ods. 1 ZZŠ, právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím má účastník konania, ktorému vznikla škoda v dôsledku rozhodnutia vydaného v tomto konaní.

17.4 Podľa § 17 ods. 1 ZZŠ, uhrádza sa skutočná škoda a ušlý zisk, ak osobitný predpis neustanovuje inak. Podľa ods.2, v prípade, ak iba samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadostučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom, uhrádza sa aj nemajetková ujma v peniazoch, ak nie je možné uspokojiť ju inak. Podľa ods.3, výška nemajetkovej ujmy v peniazoch podľa odseku 2 sa určuje s prihliadnutím najmä na

- a) osobu poškodeného, jeho doterajší život a prostredie, v ktorom žije a pracuje,
- b) závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k nej došlo,
- c) závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v súkromnom živote,
- d) závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v spoločenskom uplatnení.

Podľa ods. 4, výška náhrady nemajetkovej ujmy priznaná podľa odseku 2 nemôže byť vyššia ako výška náhrady poskytovaná osobám poškodeným násilnými trestnými činmi podľa osobitného predpisu.

18. Predpokladom úspešného uplatnenia nároku na náhradu škody voči štátu spôsobenú nezákonným rozhodnutím je preukázanie základných podmienok a to preukázanie nezákonného rozhodnutia, vzniku škody a príčinnej súvislosti medzi nezákonným rozhodnutím a následkom, t. j. vzniknutou škodou. Vzniknutá škoda musí byť spôsobená bez pochybností práve v dôsledku nezákonného rozhodnutia. Samotná škoda ani samotné nezákonné rozhodnutie ešte nezakladajú zodpovednosť štátu za škodu a tomu zodpovedajúce právo poškodeného na jej úhradu. V tu prejednávanej veci bol právoplatný záver o tom, že oslobodzujúci rozsudok v trestnej veci žalobcu mal v zmysle § 6 ods.1 zákona č. 514/2003 rovnaké dôsledky ako zrušenie uznesenia o začatí trestného stíhania a vznesení obvinenia pre nezákonnosť. Tým je daná prvá z podmienok nároku žalobcu na náhradu nemajetkovej ujmy. Pre úspešnosť žaloby je však potrebné preukázať základ nároku, t. j. kumulatívne splnenie všetkých podmienok a až následne sa súd zaoberá výškou nároku. V intenciách rozhodnutia odvolacieho súdu súd dokazovanie zameral týmto smerom. Príčinná súvislosť medzi nezákonným rozhodnutím a škodou musí byť nielen tvrdená (domnelá), ale musí byť bezpečne preukázaná. Povinnosť tvrdenia (bremeno tvrdenia) a dôkazná povinnosť (dôkazné bremeno), čo sa týka príčinnej súvislosti, zaťažuje toho účastníka, ktorého tvrdenie má byť preukázané, v tomto prípade žalobcu. Otázka príčinnej súvislosti medzi nezákonným rozhodnutím a konkrétnou škodou je v prvom rade otázkou skutkovou, pričom súd zisťuje jej existenciu, avšak záver, či v konkrétnom prípade je alebo nie je daná príčinná súvislosť, je súčasne otázkou právnou, pretože súd robí záver o existencii ďalšieho z predpokladov zodpovednosti za škodu a tento právny záver je závislý na skutkovom zistení. Ak príčinou vzniku škody bola iná skutočnosť, zodpovednosť štátu za škodu nenastane. Nemusí ísť o príčinu jedinú, ale postačí, ak ide o jednu z príčin, ktorá sa podieľa na nepriaznivom následku o odškodnenie ktorého ide a to o príčinu podstatnú. Pri skúmaní základu nároku žalobcu súd vychádzal z podmienok ustanovenia § 17 ods.2 a 3 zákona č. 514/2003 Z. z., a skúmal aj to, či žalobcov nárok na náhradu nemajetkovej ujmy spôsobenej nezákonným rozhodnutím vo forme morálnej satisfakcie spočívajúcej v konštatovaní porušenia práva je dostatočným zadostučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nezákonným rozhodnutím. Žalobca uvedené nežaloval, ale domáhal sa iba náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch. Z ustanovenia § 17 ods.3 citovaného zákona je možné dospieť k záveru, že rovnaké podmienky, podľa ktorých posudzuje

súd výšku náhrady nemajetkovej ujmy, posudzuje súd aj v rámci úvah, či základ nároku je daný. Žalobca v žalobe uvádzal, že dotknuté trestné stíhanie predstavovalo pre neho hlboký zásah do súkromia, do jeho občianskej cti aj ľudskej dôstojnosti. Uvádzal, že trestným stíhaním došlo k zásahu do jeho rodinného života, pri výsluchu vypovedal, že v súvislosti s týmto trestným stíhaním sa ho žena pýtala, čo robil, rovnako sa na neho obracala s obdobnými otázkami ďalšia rodina, pri kontakte s priateľmi mu títo adresovali rôzne posmešky a počas tohto trestného stíhania musel žiť s vedomím negatívneho vnímania okolia. Ďalej dôvodil, že v súvislosti s trestným stíhaním bol vo väzbe v období 2 týždňov v roku 2015, jeho osoba bola v súvislosti s trestným stíhaním medializovaná, čo preukazoval internetovým článkom. Počas trestného stíhania pociťoval neistotu, či bude potrestaný za skutok, ktorý nebol trestným činom. Žalobca v tomto smere poukázal na judikatúru súdov krajského súdu, prípadne Ústavného súdu ČR, kde sú prijaté právne závery, avšak netreba opomínať, že v každom jednotlivom prípade súd posudzuje každú vec samostatne. Pri náhrade nemajetkovej ujmy podmienky v zmysle § 17 ods.3 citovaného zákona súd posudzuje individuálne vo vzťahu ku každej osobe poškodeného zvlášť, nakoľko ujma u každého poškodeného je individuálna. Žalobca v rámci žaloby aj svojho výsluchu poukázal na to, že trestné stíhanie malo mať vplyv najmä na jeho osobný a rodinný život, spoločenský život vo vzťahu k priateľom. Tvrdil zásah do svojho súkromia, pretože samotné trestné stíhanie počas doby jeho trvania v ňom vyvolávalo pocity neistoty. Žalobca netvrdil, že by uvedené trestné stíhanie malo vplyv na jeho pracovný život, zdravie, či širšie spoločenské uplatnenie. Pokiaľ žalobca tvrdil, že súd má vziať do úvahy okolnosť väzby, súd konštatuje, že žalobca bol vzatý do väzby v súvislosti s iným trestným stíhaním, žalobca nepreukázal žiadnu súvislosť s tu posudzovaným trestným stíhaním a tvrdenej väzby v roku 2015, preto súd nezistil, že by táto okolnosť bola v príčinnej súvislosti s tvrdenou ujmou a na túto skutkovú okolnosť súd prihliadnuť nemohol. Rovnako pokiaľ žalobca tvrdil, že utrpela jeho dobrá povesť, nakoľko došlo k medializácii jeho osoby v súvislosti s týmto trestným stíhaním, z dôkazu predloženého žalobcom vyplynulo, že jeho osoba bola medializovaná, avšak v súvislosti s iným trestným stíhaním, to znamená, že ani v tomto smere žalobca nepreukázal príčinnú súvislosť medzi tvrdenou škodou a nezákonným rozhodnutím, ktoré je predmetom posúdenia v tomto konaní. Ďalšiu okolnosť, ktorú súd vzal na zreteľ, a na ktorú poukázal aj samotný žalovaný, bol fakt, že v čase trestného stíhania, ktoré je posudzované v tomto konaní, bol žalobca trestne stíhaný aj v iných trestných veciach, ďaleko závažnejších. Hoci je pravdou, že v čase tu posudzovaného trestného stíhania žalobca nebol právoplatne odsúdený za žiaden trestný čin, t. j. sa hľadelo na neho ako na osobu bezúhonnú, avšak už od 10/2010 bolo voči žalobcovi vedené trestné stíhanie za ďaleko závažnejšiu trestnú činnosť, kde mu hrozili vyššie tresty (trestný čin hrubého nátlaku podľa § 190 ods.1, 3a Tr. zákona, kde je ustanovená trestná sadzba 7 až 12 rokov, trestný čin vydierania podľa § 189 ods.1, ods.3 písm. b/ Tr. zákona, kde je ustanovený trest odňatia slobody v rozsahu 10 až 20 rokov). V tejto trestnej veci bol vynesený prvý krát oslobodzujúci rozsudok (13. 12. 2012), následne odsudzujúci rozsudok (02. 03. 2015), toto trestné stíhanie bolo napokon zastavené z dôvodu porušenia práva žalobcu na prerokovanie veci v primeranej lehote uznesením Okresného súdu Bratislava I sp. zn. 2Tk/1/2019 zo dňa 01. 12. 2021. Okrem toho bolo v rozhodujúcej dobe vedené voči žalobcovi ďalšie trestné stíhanie od 22. 05. 2014 pre trestný čin daňového podvodu podľa § 277a ods.1, 2 písm. c/, ods.3 písm. a/ Tr. zákona, za čo je trestná sadzba 7 až 12 rokov, v tejto veci je vynesený právoplatný odsudzujúci rozsudok zo dňa 26. 04. 2021, žalobcovi bol uložený právoplatne trest odňatia slobody vo výmere 8 rokov nepodmienečne. Z uvedených okolností nepochybne vyplýva, že v rozhodnom období, t. j. počas trestného stíhania v tu posudzovanej veci od 11. 06. 2015 (uznesenie o vznesení obvinenia) do 06. 03. 2018 (uznesenie odvolacieho súdu) prebiehali voči žalobcovi ďalšie dve trestné stíhanie za závažnejšiu trestnú činnosť, kde mu hrozili vyššie tresty oproti tu posudzovanej veci, kde pri trestnom čine krivého obvinenia podľa § 345 ods.1 Tr. zákona je trestná sadzba 1 až 5 rokov, pri trestnom čine ohovárania podľa § 373 ods.1 Tr. zákona je trestná sadzba 0 až 2 roky. Nie je preto opodstatnené tvrdenie žalobcu, že ujmu za tu posudzované trestné stíhanie pociťoval aj pre to, že jeho predmetom boli skutky predstavujúce najzávažnejšiu formu protispoločenského konania, pretože závažnejšie boli určite trestné stíhanie paralelne prebiehajúce. Pokiaľ ide o posudzovanie závažnosti vzniknutej ujmy, ktorú tvrdil žalobca, nie je celkom jednoznačne preukázané, že by na závažnosti takto vzniknutej ujmy malo či už výlučnú príčinnú súvislosť alebo príčinu podstatnú, práve trestné stíhanie v tu posudzovanej veci. Žalobca neuviedol žiadne tvrdenie a nepredložil žiaden dôkaz o tom, že ním popisovaná ujma súvisela výlučne s tu posudzovaným trestným stíhaním, bez súvisu s inými prebiehajúcimi trestnými stíhaniami. Súd preto uzatvára, že pokiaľ žalobca aj uvádzal ujmu v súvislosti s týmto trestným stíhaním, ktoré nepochybne predstavovalo zásah do jeho súkromia, do jeho osobného alebo rodinného života, ktorý popisoval, táto závažnosť nedosiahla takú intenzitu, ktorá by odôvodňovala záver, že iba samotné konštatovanie porušenia práva žalobcu by nebolo dostatočným zadostučinením vzhľadom na ujmu, ktorá mu bola nezákonným rozhodnutím spôsobená.

19. Ďalej sa súd zaoberal aj okolnosťami, za ktorých došlo k trestnému stíhaniu žalobcu a následnému oslobodeniu spod obžaloby. Trestné stíhanie malo súvis s predchádzajúcim vzťahom medzi žalobcom a poškodenými N.. X. Z. R.. Podľa oslobodzujúceho rozsudku sp. zn. 1T/59/2016 bolo preukázané, že medzi nimi existujú dlhodobé nepriaznivé medziľudské vzťahy, vzájomne sa atakujú a navzájom na seba podávajú sťažnosti, trestné oznámenia. O uvedenom svedčí aj civilné konanie pred tunajším súdom sp. zn. 11C/117/2011 (aktuálne prerušené do skončenia trestného konania), kde podal žalobu D. R. proti tu žalobcovi a jeho spoločnosti MP 44 s. r. o., predmetom konania je neplatnosť prevodu nehnuteľnosti z dôvodu, že k podpisu kúpnej zmluvy mal byť žalobca donútený pod hrozbou na živote zo strany žalovaného (tu žalobcu). V žalobe žalobca poukázal na ich predchádzajúci blízky priateľský vzťah, od roku 2008 spoločne podnikali, postupne došlo k zhoršeniu vzťahov do takej miery, že žalobca pociťoval obavu o svoj život a zdravie. Z obžaloby a rozsudku v trestnom konaní vedenom na tunajšom súde pod sp. zn. 3T/167/2013 vyplýva, že žalobca v postavení poškodeného uvádzal, že ho R. od októbra 2009 vydiera, vyhráža sa mu smrťou a kriminalizuje jeho osobu z dôvodu, že nechce splatiť svoje vzťahy, na ktorých sa ústne dohodli a tiež chce dosiahnuť znovuzískanie pozemkov, ktoré mu platne odpredal. D. R. bol právoplatne spod obžaloby oslobodený. V tu posudzovanej trestnej veci podal žalobca podnety na príslušné orgány, v ktorých označil za podozrivých N.. X. (právny zástupca, ktorý poskytoval obom právne služby) a D.. R. a vyslovil podozrenie z ich protiprávnej činnosti, ktoré sa avšak preverením nepreukázali a následne bolo vedené voči žalobcovi trestné stíhanie pre trestné činy ohovárania a krivého obrnenia, žalobca je právoplatne spod obžaloby oslobodený. To znamená, že aj správanie samotného žalobcu malo podiel na tom, že sa proti nemu viedlo k trestnému stíhaniu, keď vyhrotenie vzájomných vzťahov obe strany riešili rôznymi sťažnosťami a trestnými oznámeniami, nebol žiaden dôkaz, ktorými by sa potvrdili.

20. Preto súd konštatuje, že žalobca nepreukázal v časti základ nároku na náhradu nemajetkovej ujmy, t. j., že by bola príčinná súvislosť medzi nezákonným rozhodnutím a ním tvrdenou škodou, najmä týkajúce sa následku obmedzenia na osobnej slobode, či zníženia jeho cti a dôstojnosti medializáciou jeho prípadu. V časti ujmy na osobnom a rodinnom živote, ktorú súd uznal za preukázanú výsluchom žalobcu, súd konštatuje, že dostatočným zadosťučinením vzhľadom na túto ujmu je samotné konštatovanie porušenia práva žalobcu. Súd preto v ďalšom nevykonával dokazovanie ohľadne samotnej výšky nemajetkovej ujmy uplatnenej žalobcom, nakoľko nie je preukázaný základ uplatneného nároku a preto súd žalobu v časti o náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch vyčíslenú na 3.300,-- Eur zamietol.

19. O trovách konania rozhodoval súd podľa § 255 ods.2 C. s. p. Žalobca mal vo veci úspech len čiastočný. Úspešný bol v časti nároku na náhradu škody, ktorý nárok je mu právoplatne priznaný (v poradí prvým rozsudkom). Žalobca nebol úspešný v časti nároku na náhradu nemajetkovej ujmy, kde je plný úspech žalovaného. Vzhľadom na výsledky konania súd vyslovil, že žiadna zo strán nemá nárok na náhradu trov konania.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15-tich dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Banskej Bystrici, a to písomne v potrebnom počte vyhotovení. Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané. Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podanie urobené v listinnej podobe treba predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie podania na trovy toho, kto podanie urobil.

Odvolať možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolať dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.